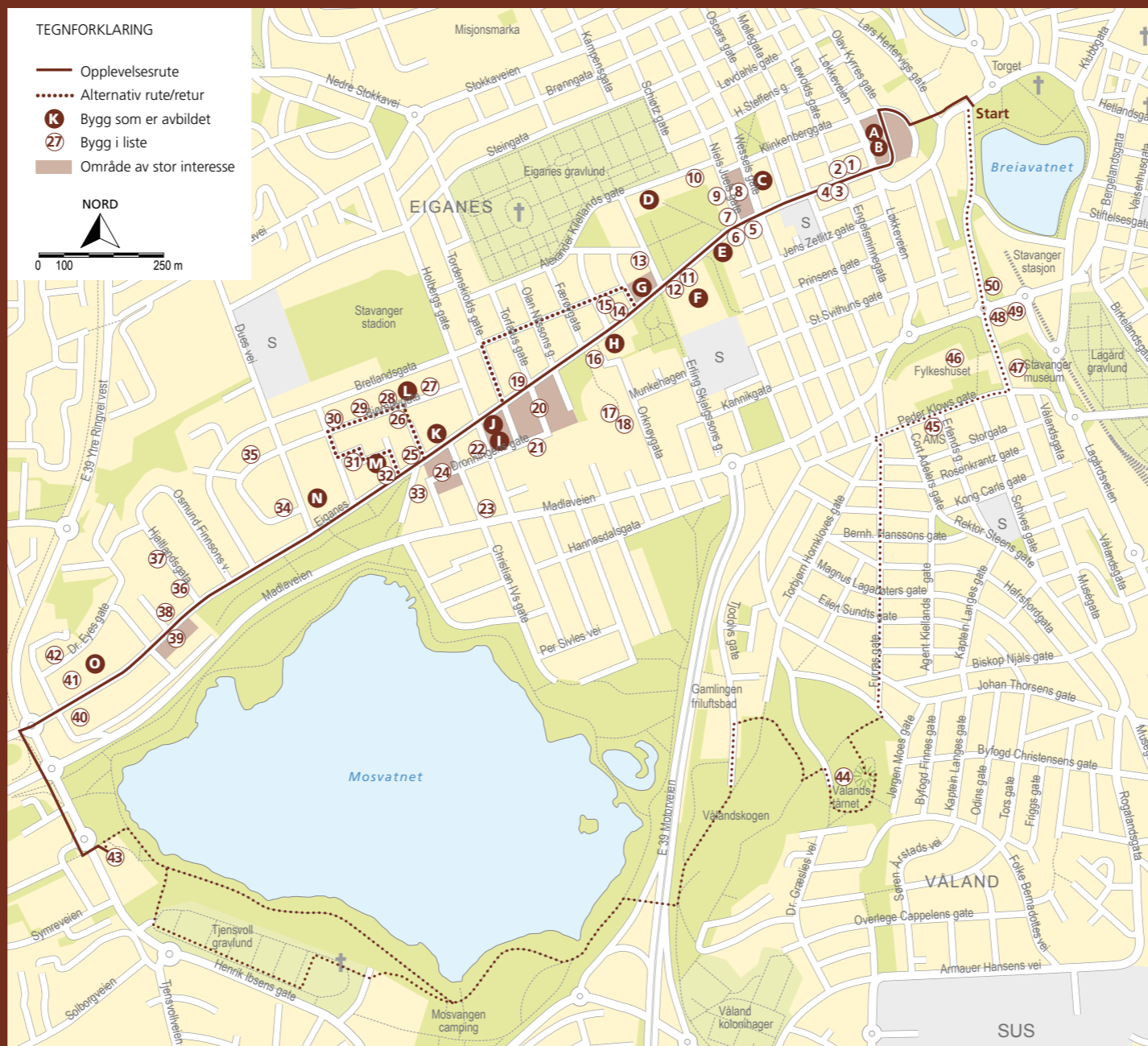

Fra Kiellandshagen til Rogaland Kunstmuseum

Opplev vakker villabebyggelse på Stavangers vestkant - og få med spennende kunst på kjøpet

1 Eiganesveien 3, 1860, empire m/jugenddetaljer	27 Bjørnøygata 7, 1937, funksjonalisme, ark. Waldemar Hansteen
2 Løwolds gate 1, ca 1860, empirestil	28 Bjørnøygata 13, 1933, funksjonalisme
3 Eiganesveien 8, 1915, jugendstil	29 Bjørnøygata 17, 1936, funksjonalisme
4 Eiganesveien 10, 1990, postmodernisme, ark. gruppen Landsverk AS	30 Bjørnøygata 23, 1941, empirestil med jugenddør, nyere altaner
5 Eiganesveien 28, 1881, nyrenessanse/kllassisisme, ark. H. S. Eckhoff	31 Kroken 10, 1939, nyklassisisme/funksjonalisme, ark. John Warland
6 Eiganesveien 30, 1911, sveitertil/jugendstil	32 Eiganesveien 103, 1934, funksjonalisme, ark. Gustav Helland
7 Eiganesveien 25, 1911, historisme	33 Welhavens gate 5, 1932, folkelig funksjonalisme, ark. Gustav Helland
8 Gruppe av murhus fra murtvangsperioden etter 1905	34 Advokat Bergs gate 3, 1955, ark. Jan Osmundsen
9 Niels Juels gate 50, hermetikklab. 1931, nyklassisisme, ark. S. Lunde	35 Advokat Bergs gate 20, 1963, senfunksjonalisme, ark. Ludvig Imsland
10 Alex. Kiellands g. 2, hermetikkfagskole, 1952, funksjonalisme, arkitektene Gustav Helland og Eilert Smith	36 Hjalmlands gate 2, 1934, kllassisisme med trekk fra jugendstil
11 Eiganesveien 38 A,B, 1852, empirestil	37 Hjalmlands gate 10, 1960, arkitektene Retzius og Bjoland
12 Eiganesveien, Breidablikklåven, 1852	38 Eiganesveien 151, 1949, arkitekt Eilert Smith
13 Erling Skjalgssons allé 6A,B, 1934, funksjonalisme, ark. Lars Storhaug	39 4 småhus fra ulike perioder
14 Eiganesveien 55, 1948, ark. Sverre Brandsberg-Dahl	40 Eiganesv. 170 m.fl., 1988, postmodernisme/tilpasn.stil, ark. Toralf Kaada
15 Øvre Orknøygata 3, 1915, jugendstil	41 Eiganesveien 173, 1948
16 Eiganesveien 60, 1914, jugendstil/kllassisisme	42 Dr. Eyes gate 4A,B, 1967, senmodernisme
17 Eiganesveien 64, "Holmeegenes", 1868, låve/forkpakterbolig, gartneri	43 Henrik Ibsens g. 55, Rog. kunstmuseum, 1990, Byarkitekten v/Per Faltinsen
18 Orknøygata 18, 1914, kllassisisme/jugendstil, ark. Georg J. Greve	44 Vålendstårnet, 1895/1917, vokterbolig og utsiktstårn, historisme
19 Eiganesveien 75, 1912, sveitserstil med jugendpreg	45 Peder Klow's gate 30A, 1928/1933, Arkeologisk museum, tidligere Frue Meieri, nyklassisisme, arkitektene Kavli og Krogseth
20 Kvarnal med jugendhus + nybygg, se bilde H	46 Arkitekt Eckhoffs gate, 1897, Fylkeshuset, tidl. Stavanger sykehus, historisme, ark. Hartvig Sverdrup Eckhoff
21 Dronningens gate 4, 1916, jugendstil/nyklassisisme	47 Muségata 16, 1893/1930/1964, Stavanger museum, nyklassisisme/modernisme, arkitektene H.S. Eckhoff, Lars Backer, Retzius og Bjoland
22 Holbergs gate 46, 1925, jugendstil/nyklassisisme	48 Muségata 4, 1891, Teaterhallen, tidligere turnhall, historisme, ark. Eckhoff
23 Christian IVs gate 17, 1929, kllassisisme m/nybarokk, ark. Lars Storhaug	49 Teaterveien 1, 1883, Rogaland Teater, kllassisisme, ark. H.S. Eckhoff
24 Område med påkostede villaer, ulike stilperioder og byggeår	50 Olav Vs gate 18, 1855, Stavanger turistforening, empirestil
25 Eiganesveien 97A, 1916, jugend, inspirert av arts- and craftsbevegelsen	
26 Bjørnøygata 14, 1933, art deco og funksjonalisme	

Olav Kyrres gate 10 og 12 – også kalt "tvinghingusene". Bygget i 1868 i empirestil med innslag av sveitserstil. Døren på midten leder inn i en gjennomgang til et felles gårdsrom på baksiden.

Olav Kyrres gate 6. Bygget i 1868 i tidlig sveitserstil. Gavlkneken som husene har i denne gaten, ble påbudt etter bybrannen i 1860 og skulle virke forebyggende mot brannspredning. Originale vinduer.

Wessels gate 51, Solvang sykehjem. Funksisbygg, tegnet av arkitekt Gustav Helland i 1936, rehabilitert i 1995. Under krigen hadde Stavangeravdelingene av Gestapo og det norske motsvaret, Stapo, sitt hovedkvarter i dette bygget. Bygget brukes i dag som aldershjem.

Herregården Ledaal ble bygget som lyststed for Kiellandfamilien i 1799-1803. Anlegget er fredet. I tillegg til museum har Ledaal funksjon som kongebolig og representasjonslokale for Stavanger kommune. Hovedhuset er i empire med innslag av barokk. Interiøret er rikt utstyrt med møbler og annet inventar i rokokko, Louis XVI, empire og biedermeier.

Eiganesveien 32, bygget i 1908 i historisk stil, med trekk fra flere ulike stilretninger. Den forseggjorte fasadedekoren er inspirert av barokk- og rokokkoarkitektur og er et morsomt eksempel på det som i Norge uformelt kalles "bollebarokk" – nybarokke utsmykninger i form av ornamenter og utskjæringer i runde former.

Breidablikk er uvanlig godt bevart både i eksteriør og interiør. Tegnet av arkitekt Henrik Nissen i 1881 for kjøpmann og reder Lars Berentsen. Oppført i sveitserstil med nyromanske og gotiske stiltrekk. I tilknytning til hovedbygningen står fremdeles eiendommens gamle hovedhus og låve fra 1852. Parken i engelsk stil er også godt bevart.

Disse tre husene i jugendstil med innslag av "bollebarokk" er fra tiden rundt 1. verdenskrig, og er tegnet bl.a. av arkitekt Lars Storhaug, jf. bilde J og K. Husene er lagt i litt ulike vinkler mot hverandre og mot Eiganesveien, noe som gir en idyllisk, "landsbyaktig" helhetsvirkning.

Holmeegenes ble bygget som lyststed av Gabriel Jansen Kielland i 1771. Om- og påbygget i 1910, med inspirasjon fra amerikansk sørstatsstil. Dette var hovedhuset til gårdsbruket Holmeegenes like bortenfor (Eiganesveien 64), som ble bygget som låve og pakterbolig for lyststedet.

Turen over Eiganes til Mosvatnet

Etter den bratte Olavskleiva opp fra byens sentrum tar du fatt på den historiske Eiganesveien som fører deg i rett linje vestover, helt ut til byens sentralpark og Mosvatnet - med Rogaland Kunstmuseum som målpunkt. Allerede kort etter krysset med Løkkeveien starter rekkene av herskapelige boliger (tidligere sommerboliger og lyststeder), bygget i mur eller tre og oppført i tidsrommet 1852-1920. Det nyeste bygget er fra 2001.

Om du har tid og interesse for moderne boligbebyggelse bør du også ta en avstikker inn til det gamle stadionanlegget nord for Eiganesveien. Det oppføres i 2008 nye boligprosjekter i 4-5 etasjer. Et av disse inngår i 2008-prosjektet Norwegian Wood og viser bruk av moderne trekonstruksjoner i fleretasjes boliganlegg.

I det du får øye på Mosvatnet spaserer du videre vestover langs en vakker bøkeskog, hvor fredsmonumentet fra 1945 er plassert. På denne strekningen finnes større eneboliger og tomannsboliger i tre i såkalt norsk 40-50-talls-funksjonalisme, og lenger ute moderne innfillbebyggelse i stål, glass og tegl.

Med det samme du når fram til riksvegkrysset (Tjensvollkrysset) og det nye store boligområdet i Ytre Eiganesveien (2007-2008), svinger du sørover og inn til Rogaland Kunstmuseum. Museet viser temporære utstillinger i tillegg til utvalgte deler av samlingen på over 2000 kunstverk. Museet har bl.a. landets største Lars Hertervig-samling.

Etter besøket på museet anbefaler vi turveien tilbake langs Mosvatnet og videre helt opp til Vålandstårnet, byens sentrale utsiktspunkt. Herfra kan du studere byens omgivelser, med havet i vest og Ryfylkefjellene i øst. På veg ned mot byens sentrum passerer du to av byens museer: Arkeologisk museum og Stavanger museum / Historisk museum (1893) like overfor Rogaland Teater med Teaterhallen (1881-1883).

Foldere i denne serien

- Blå Promenade - opplevelser langs byens havn, 2008
- Gamle Stavanger - hjertet i Trehusbyen, 2008
- Bysnittet - 250 års byutvikling, 2008
- Storhaug - mangfold i østre bydel, 2008

Andre trykksaker om samme tema

- Trehusbyen Stavanger, 1995
- Trehusbyen Stavanger og nyere årringer, 1952-2008, 2008
- Kulturminneplan for Stavanger, 2008

Nettsider

www.stavanger.kommune.no
(se under plan og utbygging, kilder for bruk i planlegging)
www.arkitektur.no (se under Norwegian Wood)

I Holbergs gate 49 er bygget i 1995 i nyfunksjonalistisk stil med klassisistiske trekk. Arkitekt Jan Inge Lindeberg. Dette huset regnes som et vellykket "infill"-prosjekt, som er tilpasset gjennom skala og materialbruk.

J Eiganesveien 82 er bygget i 1918 med trekk fra jugendstil, nyklassisisme og nybarokk. Det er nærliggende å tro at de blå kantene og pilastrene er inspirert av rokokkohuset Skagen 18 (Hansenhuset) i Stavanger sentrum. Takpannene er typiske for tiden og strøket.

K Eiganesveien 91 er tegnet av arkitekt Lars Storhaug, som står bak mange hus i Stavanger, og ble bygget i 1915. Stiluttrykket er jugend/nybarokk. Den lille garasjen fra ca. 1930 er pent tilpasset hovedhuset.

L Bjørnøygata 11 er også tegnet av Lars Storhaug, men ca. 20 år senere, i 1935, da den funksjonalistiske stilen var blitt siste mote. Uttrykket er ganske forskjellig, men Storhaug behersket også denne stilen godt!

M Kroken 4 er tegnet av Alf Tønnesen og bygget i 1938 i funksjonalistisk stil. Legg merke til at dette og mange andre funksjonalistiske trehus ikke har hjørnebord/hjørnekasser, men panel med gjærede hjørner. Dette er typisk for stilen, og den lille detaljen er viktig for helhetsopplevelsen.

N Eiganesveien 113, med sitt store hageanlegg, brukes i dag som bispebolig. Huset ble bygget ca 1870-1890 i sveitserstil.

O Eiganesveien 163A og 165C er to eneboliger med moderne uttrykk i nyfunksjonalistisk stil. Bygget i 2001 som fortetningsprosjekt. Ark. Helen & Hard.

Karakteristiske trekk ved stilartene

Klassisisme, Louis Seize/empire,

Fra 1700 til 1860. Rektangulær bygningskropp med saltak, 1 etasje med liggende panel, tofagsvinduer med sprosser, enkel belistning, doble dører. Fra ca 1780 oker og rødt, fra ca 1850 sinkhvitt.

Sveitserstil

Fra 1860 frem til ca 1910. Halvannen etasje, rektangulær eller korsformet grunnplan, sadeltak med takutstikk. Gavler og omramming med rik ornamentikk. Store vinduer med kryss eller T-post. Større rom og økte romhøyder. Malt i to eller tre dype kontrastfarger.

Jugendstil

Fra 1900 til 1925. Valmtak og mansardtak. Halvannen etasje. Krysspostvinduer med 4 eller 6 ruter i de øverste rammene. Arker med små vinduer. Ornamentikk og glassfelt med geometriserende former. Malt i dype farger med ornamentikken fremhevet i kontrast.

Nyklassisisme

Fra 1920 til 1930. Strenghet og økonomisering, fasadeelementer plasseres ut fra ønsket om symmetri, harmoni og orden.

Funksjonalisme

Fra midten av 1930-årene. Store flater, rette linjer og geometriske former. Flate tak og hjørnevinduer. "Lys, luft og hygiene".

Eiganes
- vakre villaer
på byens vestkant

Stavanger kommune
Kultur og byutvikling

Tekst: Turid Haaland, og Hanne Windsholt
Foto: Hanne Windsholt
Kart og utforming: Jorunn Imslund
Stavanger kommune, KBU, 2008
Trykk: Centrum trykkeri, opplag 5000

